

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Genetyka behawioralna		13.1.1228	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Katedra Biologii Molekularnej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Biologii	Biologia medyczna	forma	stacjonarne
		moduł	neurobiologia
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
prof. dr hab. Grzegorz Węgrzyn; dr Magdalena Podlacha; prof. UG, dr Wojciech Glac			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Wykład		SZACOWANIE CZASU PRACY	
Sposób realizacji zajęć		Praca w kontakcie z nauczycielem:	
zajęcia w sali dydaktycznej		udział w zajęciach: 15 godzin,	
Liczba godzin		konsultacje: 9 godzin	
Wykład: 15 godz.		zaliczenie przedmiotu: 2 godziny	
		Praca samodzielna studenta:	
		przygotowanie do zajęć i zaliczenia: 24 godziny	
		Razem: 50 godzin	
Termin realizacji przedmiotu			
2021/2022 zimowy			
Status przedmiotu	Język wykładowy		
fakultatywny (do wyboru)	polski		
Metody dydaktyczne	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne		
	Sposób zaliczenia		
	Zaliczenie na ocenę		
	Formy zaliczenia		
Wykład z prezentacją multimedialną		- zaliczenie: kolokwium z pytaniami otwartymi i zamkniętymi	
		- kolokwium	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Sprawdzian obejmuje materiał z wykładu, ocena ustalana wg Regulaminu Studiów UG	
		Obecność na zajęciach – dopuszczalna liczba nieobecności – 2 godz. lekcyjne	
		Zwolnienie należy dostarczyć na kolejnych zajęciach (tj. w ciągu tygodnia od zaistniałej nieobecności).	
		Braki w wiedzy spowodowane nieobecnością student uzupełnia we własnym zakresie.	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt kształcenia	Wykład z prezentacją multimedialną
	Wiedza
BM_W02	sprawdzian zaliczeniowy, poprawność odpowiedzi na pytania
BM_W11	sprawdzian zaliczeniowy, poprawność odpowiedzi na pytania
BM_W12	sprawdzian zaliczeniowy, poprawność odpowiedzi na pytania
	Umiejętności
BM1_U15	sprawdzian zaliczeniowy
	Kompetencje
BM_K01	obserwacja i ocena postaw studenta
BM_K04	obserwacja i ocena postaw studenta
BM_K03	obserwacja i ocena postaw studenta

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Genetyka człowieka

B. Wymagania wstępne

Podstawowe wiadomości z genetyki człowieka

Cele kształcenia

Wprowadzenie podstawowych i najważniejszych zagadnień z genetyki behawioralnej. Zrozumienie, czy i w jakim stopniu genotyp determinuje zachowanie człowieka i zwierzęcia.

Treści programowe

Określenie cechy jako właściwości organizmu czyli behawioru możliwego do odróżnienia. Czy behawior jest cechą jakościową czy ilościową? Koncepcja "Nature versus Nurture". Kształtowanie zachowania przez geny i środowisko: problem współdziałania genotyp x środowisko. Dziedziczenie wzorców zachowań oraz zachowań emocjonalnych. Relacja geny – zachowanie się. Wpływ genów na zachowanie się. Zmiany w zachowaniu wywołane defektem pojedynczego genu, zmiany poligeniczne, zmiany związane ze zmianą struktury i liczby chromosomów. Przykłady oczywistych zmian (w behawiorze) monogenowych zwierząt i człowieka. Genetyczne korelaty zaburzeń zdrowia psychicznego. Genotyp a agresja. Behawioralna epigenetyka.

Wykaz literatury**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):**

1. Plomin R., DeFries J., McClearn G., McGuffin P., Genetyka Zachowania. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2001
2. Charon K.M., Światoński M. Genetyka zwierząt. PWN, Warszawa, 2000.
3. Winter P.C., Hickey G.I., Fletcher H.L. Krótkie wykłady – Genetyka. PWN, Warszawa, 2000.

B. Literatura uzupełniająca

1. Piątkowska B., Goc A., Dąbrowska G. Zbiór zadań i pytań z genetyki, cz. I Genetyka ogólna. Wydawnictwo, UMK, Toruń 1998.
2. Oniszczenko W. (red.) Geny i środowisko a zachowanie. Zbiór tekstów. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2002.
3. Anhold R.R.H., Mackay T.F.C. Principles of Behavioral Genetics. Associated Press (Elsevier), Amsterdam, 2010.
4. Plomin R., DeFries J.C., McClearn G.E., McGuffin P. Behavioral Genetics. Worth Publishers. 2008.

Również:

5. http://www.ornl.gov/sci/techresources/Human_Genome/elsi/behavior.shtml
6. <http://www.grandin.com/references/genetics.html>
7. http://www.kul.pl/czy-genetyka-zachowania-moze-stac-sie-nauka-pomocnicza-pedagogiki,art_3319.html

Kierunkowe efekty uczenia się

Efekty kształcenia z obszaru nauk przyrodniczych:

PIA_W01, PIA_W05,

PIA_W04, P1A_W05,

P1A_U11, P1A_K01, P1A_K07

Efekty kształcenia z obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej:

M1_W03, M1_W06,

M1_K01, M1_K08,

M1_K02

Efekty dla kierunku Biologia medyczna UG:

BM_W02, BM_W11, BM_W12,

Wiedza

opisuje mechanizmy molekularne szlaków metabolizmu podstawowego i przepływu informacji genetycznej oraz źródła zmienności organizmów; objaśnia reguły dziedziczenia; wykazuje zrozumienie jak genotyp determinuje zachowanie człowieka (BM_W02)

posiada podstawową wiedzę dotyczącą metod oceny stanu zdrowia oraz objawów i przyczyn wybranych zaburzeń i zmian chorobowych oraz zna podstawy zdrowego trybu życia, potrafi je uzasadnić i promować; potrafi scharakteryzować wpływ genów na zachowanie się; opisuje objawy i mechanizmy zaburzeń behawioru mających przyczyny genetyczne (BM_W11)

orientuje się w rozwoju i obecnym stanie wiedzy oraz najnowszych trendach biologii medycznej; wskazuje ich związek z genetyką; potrafi scharakteryzować genetyczne

BM1_U15, BM_K01, BM_K04, BM_K03	podstawy ludzkich za-chowań (BM_W12)
	Umiejętności
	Uczy się samodzielnie, w sposób ukierunkowany (BM1_U15)
	Kompetencje społeczne (postawy)
	rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i aktualizowania wiedzy z zakresu biologii medycz-nej i dyscyplin pokrewnych (BM_K01) potrafi formułować opinie dotyczące pojedynczych osób i grup społecznych w kontekście związanym z wykonywaniem zawodu biologa medycznego (BM_K04) jest świadomy własnych ograniczeń i wie, kiedy zwrócić się do ekspertów (BM_K03)
Kontakt	
grzegorz.wegrzyn@biol.ug.edu.pl	